

AVATUD MAJAD

KADRIORG

14.05.2015

Tallinna puitarhitektuur, Kadriorg

Grupijuht: Oliver Orro

Eesti Kunstiakadeemia

Kadrioru pargi muuseum, endine vahimaja

Uus vahimaja ehitati keiser Nikolai I käsul 1828 lossiansambli ümberkorralduste käigus. Projekti koostas Christian Filippovitš Meyer. Uus vahimaja ehitati senisest asukohast märksa kaugmale, kohakuti Merealleega lossi Alumise aia külgvärava juures. Uus vahimaja oli väike ruudulähedase põhiplaaniga poolteise korrusega ehtis, mille lossi poole pööratud peafassaadi kujundas kolmeosaline avatud kaaristu. Peasissekäiguks oli kaaristu tagaseina keskel paiknev tiibuks. Fassaadiesist terrassi piiras puitbalustritest rinnatis. Välises värviviimistluses rakendati Peterburis eelistatud kahe tooni põhimõtet – lubikarva hall ja valge. Hoones oli eeskoda, kolm tuba ja põõning, kuhu viis väike sisetrepp tagaseinas, ning kaks käimlat. Alumisel korrusel oli 8 suurt akent, põõningukorrust valgustasid 5 ümarakent. Tubade sisustus oli lihtne – ahjude kahlid toodi Tartust, siseused ja trepp värviti kollaseks, laed valgendati, seinad kaeti lihtsa värviga, enamik mööblit oli kasepuidust. Alates 1829 on uus vahimaja märgitud kõikidel Kadrioru pargi kaartidel. Aja jooksul vaesestud maja välisarhitektuur mitmete kujunduselementide poolest, kuid ikkagi oli see ainus stiilipuhas klassitsistlik hoone Kadrioru lossiansambelis. **1990ndail demonteeriti amortiseerunud vahimaja ja ehitati uuesti üles täiesti uutest materjalidest, võttes aluseks hoone 1828. aasta välisilme.** Vahimajas tegutses kunstimuuseumi uue peamaja valmimiseni ehituse sihtasutuse kontor. **22.07.2006 avati hoones Kadrioru Pargi muuseum ja raamatukogu.**

Kadrioru pargi kontorihoone, endine lossi vahisõdurite elamu

1880 ehitati Kadrioru lossi uue vahimaja **taha arhitekt Rudolf Otto von Knüpfferi projekti järgi** elumaja, eraldi kivist köögimaja ja kuurid. Nendevaheline ala ümbritseti kõrge plankaiaga, milles oli suur värav. Selles kahekorruselises puitelamus oli 8 köetavat tuba lossivalvurite ja pargivahtide majutamiseks. Maja on neobarokse ilmega ning viimaseid otseselt lossikompleksi kuulunud hooneid, mis restaureeriti (2008). Vahepeal elamuna kasutusel olnud majas asub praegu asutuse **Kadrioru Park kontor.**

Miiamilla muuseum, endine Kadrioru lastepargi paviljon

Lastemuuseum Miiamilla asub majas, mis ehitati aastatel **1936-1937 arhitekt Villem Seidra** projekti järgi **Kadrioru Lastepargi peahooneks**. Oma aja kohta väga uuendusliku laste vaba aja kompleksi rajas Riigiparkide Valitsus, mille juhatajaks oli toonase riigivanema Konstantin Pätsi vend Peeter Päts. Eesti Spordi Keskliidu eestvedamisel said lapsed siin asjatundlike juhendajate käe all sisukalt vaba aega veeta. Peahoone ees asunud basseinides viidi läbi ujumistreeninguid, mänguväljakutel tegeldi pallimängude ning rütmikaga. Lisaks said lapsed osaleda laulutundides ning õppida tundmaloodust ja

kodumaa ajalugu. Aeg-ajalt võeti ette matkasid Tallinna lähiümbrusse. Peahoone suures einelauasaalis oli üles seatud hinnaline kinoaparatuur. Hoones paiknesid veel riietus- ja pesemisruumid, mängude ja spordivahendite panipaigad, töökabinetid ning ametikorterid. Nõukogude ajal kasutas siinseid ruume spordikool (jalgrattasõit, ujumine, pallimängud, iluvõimlemine, suusatamine). Hoone oli ka Reet Kriegeri 1978. aastal loodud legendaarse sporttantsuklubi „Palestra“ kauaaegne treeningupaik. 25. septembril 2009. aastal avati siin Tallinna Linnamuuseumi uus filiaal, Muuseum Miia-Milla-Manda. Alates 15. juunist 2014 on muuseumi uus nimi **Kadrioru lastemuuseum Miiamilla**.

Mantelkorstnaga elamu, Poska 19

Mitte ainult Kadrioru, vaid arvatavasti kogu Tallinna üks vanemaid puithooneid. Täpset ehitamisaega teada ei ole, aga mantelkorstnaga maja võib pärit olla isegi Rootsi ajast, on arvanud arhitektuuriajaloolane Oliver Orro, kelle sõnul on esimesed kindlad teated hoonekompleksi kohta pärit **1740.** aastast. Hoonel on mitu ehitusjärku ning see on hiljuti restaureeritud (sisetööd pooleli). Moodustab koos Poska 19 teiste hoonetega omapärase ja erilise arhitektuuriansambli.

Korterelamu, Weizenbergi 19

Moodsa arhitektuuriga, kuid keskkonda sobituv korterelamu Kadrioru südames, Poska ja Weizenbergi tänava nurgal. Arhitektid: Andres Alver, Tarmo Laht, Ulla Mets, Sven Koppel, valminud **1999**, pind 1350 ruutmeetrit.